HOTĂRÂREA CURȚII (camera a opta)

27 octombrie 2011 *

În cauza C-559/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Belgia), prin decizia din 17 noiembrie 2010, primită de Curte la 29 noiembrie 2010, în procedura

Deli Ostrich NV

împotriva

Belgische Staat,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul K. Schiemann, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a opta, domnii L. Bay Larsen și E. Jarašiūnas (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,
grefier: domnul A. Calot Escobar,

* Limba de procedură: olandeza.

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Deli Ostrich NV, de K. Spagnoli, advocaat;

— pentru guvernul belgian, de doamna M. Jacobs și de domnul J.-C. Halleux, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de doamna L. Bouyon și de domnul B. Burggraaf, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea Nomenclaturii combinate, cuprinsă în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun (JO L 256, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 4, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1549/2006 al Comisiei din 17 octombrie 2006 (JO L 301, p. 1,

Ediție specială, 02/vol. 21, p. 3, denumită în continuare „NC”), în special subpozițiile 0208 90 40 și 0208 90 95.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Deli Ostrich NV (denumită în continuare „Deli Ostrich”), pe de o parte, și Belgische Staat, reprezentat de Federale Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzen (Serviciul Public Federal Finanțe, Taxe Vamale și Accize), pe de altă parte, în legătură cu clasificarea tarifară a cărnii congelate de cămilă originare din Australia.

Cadrul juridic

NC

3 Clasificarea vamală a mărfurilor importate în Uniunea Europeană este reglementată de NC, cuprinsă în anexa I la Regulamentul nr. 2658/87. Versiunea NC aplicabilă la data la care s-au petrecut faptele din acțiunea principală este cea rezultată din Regulamentul nr. 1549/2006.

4 NC se întemeiază pe Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor elaborat de Consiliul de Cooperare Vamală, devenit Organizația Mondială a Vămilor, instituit prin Convenția internațională privind Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor încheiată la Bruxelles la 14 iunie 1983 și aprobată, împreună cu protocolul de modificare a acesteia din 24 iunie 1986, în numele Comunității Economice Europene, prin Decizia 87/369/CEE a Consiliului din 7 aprilie 1987 (JO L 198, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 3, p. 199).

5 Partea I din NC cuprinde un ansamblu de dispoziții preliminare. În cuprinsul acestei părți, în cadrul titlului I, consacrat regulilor generale, secțiunea A, intitulată „Reguli generale pentru interpretarea [NC]”, prevede:

„Clasificarea mărfurilor în [NC] se efectuează în conformitate cu următoarele principii:

1. Enunțul titlurilor secțiunilor, capitolelor sau subcapitolelor este considerat ca având numai o valoare indicativă, clasificarea mărfurilor considerându-se legal determinată atunci când este în concordanță cu textul pozițiilor și al notelor de secțiuni și de capitole și, atunci când nu sunt contrare termenilor utilizați în acele poziții și note, după următoarele reguli.

[…]

6. Clasificarea mărfurilor la subpozițiile unei aceleiași poziții se efectuează, în mod legal, cu respectarea termenilor acelor subpoziții și a notelor de subpoziții, precum și, *mutatis mutandis*, cu respectarea regulilor anterioare, înțelegând prin aceasta că nu pot fi comparate decât subpozițiile aflate la același nivel. În sensul acestei reguli, se utilizează și notele de secțiuni și de capitole corespunzătoare, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare.”

6 Partea II din NC cuprinde o clasificare a mărfurilor în secțiuni, capitole, poziții și subpoziții.

7 Secțiunea I din această parte, intitulată „Animale vii și produse ale regnului animal”, cuprinde un capitol 2 intitulat la rândul său „Carne și organe comestibile”. În acest capitol figurează poziția 0208, care are următorul cuprins:

„0208 Altă carne și organe comestibile, proaspete, refrigerate sau congelate

[…]

0208 90	—	Altele:
0208 90 10	—	De porumbei domestici
	— —	De vânat, altul decât iepurii domestici sau iepurii de câmp:
0208 90 20	— — —	De prepelițe:
0208 90 40	— — —	Altele
0208 90 55	— —	Carne de focă
0208 90 60	— —	De reni
0208 90 70	— —	Pulpe de broască
0208 90 95	— —	Altele”

8 Conform articolului 9 alineatul (1) litera (a) a doua liniuță și articolului 10 din Regulamentul nr. 2658/87, Comisia Europeană elaborează note explicative privind NC, care sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

9 Notele explicative în vigoare la data la care s-au petrecut faptele din acțiunea principală sunt cele publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 28 februarie 2006 (C 50, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 18, p. 3). În privința subpoziției 0208 90 40, acestea au următorul cuprins:

„Se clasifică la această subpoziție, printre altele:

1. vânat cu blană: cerbi, cerbi lopătari, căpriori, capra-neagră (*Rupicapra rupicapra*), elani, antilocapre, antilope, gazele, urși și canguri;

2. vânat cu pene: porumbei sălbatici, gâște sălbatice, rațe sălbatice, potârnichi, fazani, becațe, becaține, cocoși și găinușe de munte, ortolani și struți.

Carnea și organele comestibile de animale care în mod normal sunt vânate (fazani, struți, cerbi lopătari etc.) rămân clasificate drept carne și organe comestibile de vânat, chiar dacă aceste animale au fost crescute în captivitate.

Carnea și organele comestibile de ren sunt excluse de la această subpoziție (subpoziția 0208 90 60). Totuși, se clasifică aici carnea și organele comestibile de anumite specii de reni (de exemplu Karibul-american), cu condiția să existe probe care arată că aceste organe și carne comestibile provin de la animale sălbatice care au fost vânate.

Sunt excluse de la această subpoziție carnea și organele comestibile de iepure de vizuină (*Oryctolagus cuniculus*) și cele de iepure de câmp, care se clasifică la subpoziția 0208 10 90."

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

10 La 22 octombrie 2007, societatea DHL Global Forwarding NV (denumită în continuare „DHL") a depus la kantoor der douane en accijnzen te Antwerpen (Biroul pentru Taxe Vamale și Accize din Antwerpen) o declarație pentru punerea în consum a 660 de cutii de carton conținând bucăți de carne dezosată congelată de cămilă. În declarația respectivă, Deli Ostrich a fost menționată în calitate de destinatar al mărfii respective. Carnea de cămilă a fost declarată la subpoziția 0208 90 95 din NC.

11 La declarația menționată, DHL a atașat un certificat veterinar emis de autoritatea competentă din Australia, datat 10 septembrie 2007, care menționa că această carne de cămilă provenea de la animale vii care trăiau în stare sălbatică și care fuseseră sacrificate.

12 La 12 decembrie 2007, pe baza instrucțiunilor primite de la Deli Ostrich, DHL a depus o cerere de rambursare într-un anumit cuantum a taxelor la import, pe motiv că marfa respectivă ar fi trebuit să fie declarată la subpoziția 0208 90 40 din NC. Întrucât atât această cerere, cât și recursul administrativ introdus de Deli Ostrich au fost respinse, Deli Ostrich a sesizat rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Tribunalul de Primă Instanță din Antwerpen) în vederea soluționării litigiului.

13 Instanța de trimitere subliniază că niciuna dintre părțile din acțiunea principală nu contestă că această carne în discuție provine de la animale care nu sunt cămile de crescătorie. Cu toate acestea, Deli Ostrich susține că este vorba despre animale

sălbatice, în timp ce, în opinia Federale Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzen, criteriul pertinent pentru clasificarea tarifară trebuie să fie dedus din faptul că este vorba despre animale care sunt în mod normal vânate, situație care nu s-ar regăsi în cazul cămilelor.

14 Considerând că soluționarea litigiului cu care este sesizat depinde de interpretarea dispozițiilor NC referitoare la produsele de origine animală, rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„[Î]n momentul declarației din 22 octombrie 2007, care este codul tarifar aplicabil importului de carne de la cămile care, în speță, incontestabil, nu au fost crescute în captivitate?"

Cu privire la întrebarea preliminară

Cu privire la admisibilitate

15 În observațiile scrise, Deli Ostrich ridică problema admisibilității cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare. În opinia acesteia, întrebarea formulată are ca obiect nu interpretarea dreptului Uniunii, ci o apreciere a faptelor din acțiunea principală, care este de competența instanței naționale.

16 În această privință, trebuie amintit că procedura prevăzută la articolul 267 TFUE este întemeiată pe o separare clară a funcțiilor între instanțele naționale și Curte. Numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească care urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebarea adresată are ca obiect interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (a se vedea Hotărârea din 5 octombrie 2006, Nádasdi și Németh, C-290/05 și C-333/05, Rec., p. I-10115, punctul 28 și jurisprudența citată).

17 Atunci când Curtea este sesizată cu o trimitere preliminară în materia clasificării tarifare, funcția sa constă mai degrabă în a oferi instanței naționale clarificări cu privire la criteriile a căror punere în aplicare îi va permite acesteia din urmă să clasifice în mod corect produsele în NC, decât în a efectua ea însăși această clasificare, cu atât mai mult cu cât Curtea nu dispune în mod necesar de toate elementele indispensabile în această privință (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2009, Pärlitigu, C-56/08, Rep., p. I-6719, punctul 23, și Hotărârea din 20 mai 2010, Data I/O, C-370/08, Rep., p. I-4401, punctul 24).

18 În speță, din dosar rezultă că prin întrebarea adresată de instanța de trimitere se urmărește obținerea unei interpretări a NC și, mai exact, o clarificare a criteriilor care permit clasificarea unei mărfi la una dintre subpozițiile aferente poziției 0208 din NC, în vederea soluționării litigiului cu care este sesizată această instanță.

19 În consecință, trebuie să se considere că cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare este admisibilă.

Cu privire la fond

20 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă carnea de la cămile care nu au fost crescute în captivitate trebuie clasificată la subpoziția 0208 90 40 din NC („altă carne de vânat") sau la subpoziția 0208 90 95 din NC („altele").

21 Potrivit Deli Ostrich și Comisiei, NC trebuie interpretată în sensul că carnea de cămilă în discuție trebuie clasificată la subpoziția 0208 90 40 din NC, referitoare la „altă carne de vânat". În schimb, în observațiile sale scrise, guvernul belgian susține că această carne trebuie clasificată la subpoziția 0208 90 95 din NC.

22 În această privință, trebuie amintită jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia, în interesul securității juridice și al facilității controalelor, criteriul decisiv pentru clasificarea tarifară a mărfurilor trebuie căutat, în general, în caracteristicile și proprietățile lor obiective, astfel cum au fost definite în formularea poziției din NC și în notele de secțiune sau de capitol (a se vedea Hotărârea din 14 iulie 2011, Paderborner Brauerei Haus Cramer, C-196/10, Rep., p. I-6201, punctul 31 și jurisprudența citată).

23 Notele explicative elaborate de Comisie în privința NC aduc o contribuție importantă la interpretarea domeniului de aplicare al diferitelor poziții tarifare, fără a avea însă forță juridică obligatorie (a se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2010, Roeckl Sporthandschuhe, C-123/09, Rep., p. I-4065, punctul 37, și Hotărârea din 28 octombrie 2010, X, C-423/09, Rep., p. I-10821, punctul 16).

24 În schimb, o scrisoare a unui șef de unitate din cadrul Comisiei, precum cea din 29 aprilie 1997 a șefului Direcției Generale Taxe vamale și impozite indirecte (DG XXI) a Comisiei, prin care a răspuns la o întrebare formulată de Federale Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzen privind clasificarea cărnii de cămilă, invocată de guvernul belgian în observațiile sale scrise, este lipsită de valoarea atașată notelor explicative menționate.

25 În speță, se impune constatarea că nici textul pozițiilor și al subpozițiilor din NC, nici notele de secțiune sau de capitol din aceasta și nici notele explicative referitoare la subpoziția 0208 90 40 din NC nu vizează explicit carnea de cămilă.

26 Astfel, în nota explicativă menționată se precizează: „[c]arnea și organele comestibile de animale care în mod normal sunt vânate […] rămân clasificate drept carne și organe comestibile de vânat, chiar dacă aceste animale au fost crescute în captivitate". Totuși, din această precizare nu rezultă că pot fi clasificate la această subpoziție numai carnea și organele de animale care în mod normal sunt vânate.

27 În această privință, trebuie amintit că, la punctul 3 din Hotărârea din 12 decembrie 1973, Witt (149/73, Rec., p. 1587), în privința cărnii de ren care poate proveni de la animale sălbatice sau domestice, Curtea a arătat că termenul „vânat", în sensul obișnuit, are în vedere categoriile de animale care trăiesc în stare sălbatică și sunt vânate.

28 În cuprinsul aceluiași punct din Hotărârea Witt menționată, Curtea a arătat, în esență, că autoritățile vamale pot solicita în mod legitim dovezi concludente ale faptului că au caracter de vânat animalele a căror carne este declarată de importator ca încadrându-se la subpoziția referitoare la altă carne de vânat, permițând astfel clasificarea diferită a cărnii după cum aceasta provine de la animale sălbatice sau domestice din aceeași specie.

29 În ceea ce privește caracteristicile și proprietățile obiective care permit clasificarea cărnii de cămilă la subpoziția 0208 90 40 din NC drept „altă carne de vânat", criteriul care trebuie luat în considerare constă astfel în aspectul dacă carnea a cărei clasificare este în discuție provine de la animale care trăiau în stare sălbatică și care au fost vânate, aspect care trebuie verificat de instanța națională sesizată cu soluționarea litigiului.

30 În speță, din decizia de trimitere reiese că părțile din acțiunea principală nu contestă faptul că această carne în discuție provine de la cămile care nu sunt cămile de crescătorie. În plus, Comisia a furnizat, în observațiile sale scrise, elemente factuale care confirmă că o mare parte a populației de cămile din Australia a revenit la starea sălbatică și că acestea sunt supuse efectiv unor prelevări regulate, îndeosebi în scopul transformării în alimente, aspecte din care se poate deduce, după caz, că această carne în discuție provine de la cămile care au fost vânate.

31 În consecință, la întrebarea adresată se impune a se răspunde că NC trebuie interpretată în sensul că carnea de cămilă trebuie clasificată la subpoziția 0208 90 40 drept „altă carne de vânat" atunci când cămilele de la care provine această carne trăiau în stare sălbatică și au fost vânate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

32 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Nomenclatura combinată, care constituie anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1549/2006 al Comisiei din 17 octombrie 2006, trebuie interpretată în sensul că carnea de cămilă trebuie clasificată la subpoziția 0208 90 40 drept „altă carne de vânat" atunci când cămilele de la care provine această carne trăiau în stare sălbatică și au fost vânate.

Semnături